

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w eksped. miesięcznik 1,50 zł z ed. noszeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsięwzięcia, niemożności pracy, przerwanie komunikacji, straszącej nie ma prawa tytułu postnatalnych dostawek gazet, lub tytułu ceny abonamentu. Za dalsze ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza min. (7 lam.) 10 gr, za reklamy na str. 3-lam. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 82. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Środa Franciszka Ks.
Czwartek Barbary p.
Piątek Saby op.

Dzisiaj wschód słońca	7,50	zachód	3,48
Jutro	7,51		3,47
Pojut.	7,52		3,46

Prawda o Golasowicach.

(Korespondencja własna z Golasowic).

Wioska Golasowice powiatu pszczyńskiego, odległa od Katowic ok. 60 klm., jest obecnie na ustach całego Śląska. Tam bowiem dokonali Niemcy 22 ub. m. zorganizowanego mordu na osobie przodownika polskiej policji państwowej Sznapki.

Poprzednio, dwa lata jeszcze temu, polska i niemiecka ludność, tak ewangelicka jak i katolicka — żyła w najlepszej zgodzie. Dwóch pastorów poprzedzało w ciągu sześciu lat, tj. od 1922 do 1928 obecnego pastora Harlfingera. Widocznie poprzednicy tego ostatniego zamało wykazywali aktywności, gdyż sprowadzono z Rawy Ruskiej (Wrocław wraz z Berlinem decyduje o wszystkich nominacjach pastorów) obecnego pastora Harlfingera, który od samego początku wykazał niezmierną ruchliwość w kierunku propagandy niemieckiej. Dość powiedzieć, że w ciągu tych 2-ech lat w tak małej

Ofiary bestjałskiego mordu bojówek niemieckich.

1) Głowa śp. Sznapki, komendanta posterunku policyjnego w Golasowicach. — 2) Głowa śp. Stalmacha.

wiosce jak Golasowice został zorganizowany przez niego cały szereg towarzystw, jak: „Jungfrauenverein”, „Jünglingsverband”, „Männerverein”, „Straż ogniowa”, „Towarzystwo bankowe” i t. p. Nic nie można byłoby mieć przeciwko tej „społecznej działalności” ewangelickiego duchownego, gdyby towarzystwa te w rzeczywistości nie wykopywały przepaści pomiędzy polskimi, a niemieckimi ewangelikami, względnie pomiędzy polską a niemiecką ludnością. Plebanja pastora i niemiecki dom związkowy (wybudowany również w ciągu tych 2-ech lat przez tegoż Harlfingera), były ośrodkami antypolskiej propagandy.

Nic więc dziwnego, że miejscowa grupa powstańców, dobrze poinformowana o działalności golasowickich Niemców, w krytyczną sobotę 22 b. m. przybyła, ażeby osobiście przekonać się o właściwym stanie rzeczy. Ostry ton rozmowy, w jakim prowadził rozzuchwalony do niemożliwych granic pomocnik pastora Harlfingera, organista Biegalka, wywołał odruch ze strony jednego zbyt krewkiego powstańca i na tym incydencie pobyt powstańców

W trosce o moralność społeczną.

Orędzie ks. biskupa Adamskiego.

J. E. ks. biskup Stanisław Adamski wydał z racji swego ingresu list pasterski do swych wiernych. W liście tym m. in. czytamy:

„Społeczeństwa nowoczesne ciężkie przechodzą chwile. Jak rak, toczy je choroba moralnego rozkładu, społecznej niesprawiedliwości, nienawiści wzajemnej. Zatraca się nietylko poszanowanie, ale i uznanie potrzeby porządku społecznego. — Środki, które państwa mogą przeciwdziałać rozkładowi, nie sięgają do źródła choroby. Choruje bowiem dusza ludzkości na skutek oddalenia się od źródła zdrowia sumień, ładu i sił, od porządku Chrystusowego.

Jedyną mocą, która może uzdrowić sumienia i dusze ludzkie — to Kościół katolicki. Jedyny sposób uzdrowienia społeczeństw chorych wskutek braku stałych zasad — przywrócenie we wszy-

stkich dziedzinach życia niezmiennych praw i przykazań Chrystusowych. Jedyne zaś lekarstwo dla dusz i sumień schorzałych, to włączenie do żywego Kościoła Chrystusowego, by poczęła w nich znów krążyć uzdrawiająca, potęgująca krew Chrystusowa.”

W pierwszym swoim liście, pomijając wiele innych naglących, niezmiernie wagi spraw — całą uwagę Waszą pragnęłam zwrócić na najważniejszą, największą i podstawową sprawę: Bądźmy prawdziwie katolikami! Bądźmy katolikami w całej pełni! Budujmy Kościół Chrystusowy! Budujmy i pielęgnujmy żywy Kościół Chrystusowy we własnej duszy i w duszach bliźnich swoich! Sztandar wiary Chrystusowej nośmy wysoko i godnie! Braci naszych osłabionych na duchu krzepmy, podnośmy i wzmacniajmy!

Nowy ustrój m. Gdyni.

Dekret P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa. Dziennik Ustaw ogłosił dekret P. Prezydenta Rzeczypospolitej o nowym ustroju m. Gdyni. Na czele miasta stać będzie komisarz rządowy, wyznaczony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu i Skarbu. Łączyć on w sobie bę-

dzie stanowisko burmistrza, prezesa rady miejskiej i starostwa grodzkiego. Rada będzie się składała z 24 członków w połowie wybieranych przez ludność, w połowie wyznaczanych przez Min. Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu.

Niemcy grożą.

Niemieckie organizacje bojowe w Opolu odbyły posiedzenie, na którym uchwalono dokonać zamachów na wybitnych działaczy polskich.

Kierownik Związku Polaków, p. Szczepaniak, otrzymał ostrzeżenie ze strony niemieckiej o projektowanym na jego osobę zamachu.

W dniu wczorajszym po mieście Opolu poza antypolską demonstracją uliczną odbyła się rewja niemieckich organizacji bojowych, wyekwipowanych na sposób wojskowy.

Ludność polska żyje w ciągłej obawie o swoje życie.

FOKI W ZATOCE PUCKIEJ

przygnane przez ostatnie huragany.

Gdynia. Szalejące ostatnio na Bałtyku gwałtowne orkany zapędziły do zatoki Puckiej większą ilość fok. Zwierzęta wyrządzają wielkie szkody w rybołówstwie.

Rybaczy helscy pozakładali w morzu specjalne sieci-pułapki, służące do łowienia fok i próbują zabijać je przy pomocy pik okutych żelazem.

Foki ukazują się na wybrzeżach morza polskiego bardzo rzadko. W roku 1918 upolowali rybacy 17 fok, w 1922 r. 4, ostatnio zaś w 1926 r. 9 sztuk.

o godzinie 3-ciej się zakończył. Powstańcy jeszcze o godzinie 5-tej po raz drugi przejeżdżali przez wieś — nie wywołując swem zjawieniem, oczywiście żadnego wrażenia. Był to bowiem okres przed wyborczy i zupełnie zrozumiały był objazd przez nich okolic. Dodać należy, że w żadnym wypadku nie mógł zająć akt jakiegokolwiek przedwyborczego terronu w stosunku do Niemców, gdyż lista niemiecka do Sejmu Śląskiego w okręgu cieszyńskim, do którego Golasowice należą — była, ze względów formalnych, unieważniona. Niemcy jednak bytność powstańców w Golasowicach wykorzystać zapragnęli jako pretekst do sfingowania rzekomego terronu, na który „odpowiedzieć należało — przeciwdziałaniem”. Uformowano więc niemiecką bojówkę, spojono ją, jak wykazuje śledztwo, i bojówka ta grając w karty, (oświadczył o tem naiwnie gospodarz lokalu), w pokoju jednego z nauczycieli w Domu Związkowym — oczekiwała umówionego sygnału: bicia szyb. I szyby te, jak na komendę, zostały potłuczone, lecz nikt ze sprawców nie został przez Niemców ujęty. Natomiast, jak jeden ze świadków zeznaje, słyszał, że jacyś ludzie, biegnąc w stronę Domu Związkowego, mówili między sobą: „Rozbijemy wszystko, to zostanie zapłacone i pójdzie na rachunek powstańców”.

Bicie szyb było preludjum do dalszej zgóry omyslanej akcji. Bojówkarze poczęli dąć w trąby, poczem w kościele ewangelickim odezwały się

dzwony na alarm. Za chwilę zjawił się komendant posterunku śp. Sznapka, oświetlił zbiegowisko latarką elektryczną i natychmiast upadł ugodzony w szyję nożem przez jednego z morderców. Raz za razem zadano mu coś 18 ciosów i szereg ran tłuczonych. Stało się to o godzinie 21,30. Sznapka żył jeszcze dwie godziny. Kiedy już, wskutek upływu krwi żyć przestał i przeniesiony został do mieszkania pastora Harlfingera, w parę godzin po tem posłano po lekarza Niemca, Szeję, który odmówił przybycia. O zamordowaniu nie zawiadomiono nikogo tak, że policja i rodzina dowiedziały się o tem dopiero o godzinie 7,15 rano dnia następnego. Pastor Harlfinger, pomimo braku połączenia telefonicznego w nocy, skomunikować się jednak musiał z pobliskim miastem, skoro zamówiona taksówką uciekł do Czechosłowacji. Po kilku dniach, widocznie po otrzymaniu odpowiednich instrukcji, Harlfinger zjawił się, tak samo nielegalnie przebywszy granicę polską, jak nielegalnie ją w tamtą stronę przebył, i zakomunikował telefonicznie o swojej obecności władzom bezpieczeństwa w Katowicach. Oto w krótkim zarysie istotny przebieg niemieckiej prowokacji w Golasowicach, którą rząd niemiecki usiłuje obecnie przedstawić na forum światowym, jako dowód polskiego ucisku mniejszościowego.

Henryk Powelski.

